

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse helårsbokslut 2020, Kom- munstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser under 2020	3
2 Ekonomisk sammanfattning KS.....	5
3 Ekonomisk sammanfattning KSF	6
4 Ekonomisk sammanfattning KS-SBF	6
5 Prognossäkerhet.....	7
6 Investeringsredogörelse	7
7 Mål och måluppfyllelse.....	8
8 Uppföljning av privata utförare	16
9 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet.....	16
10 Verksamhetsuppföljning KSF.....	17
11 Verksamhetsuppföljning KS-SBF.....	24
12 Internkontroll	30
13 Personaluppföljning.....	30
14 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy.....	32
15 Redogörelse för övrigt miljöarbete	32
16 Framåtblick.....	34
17 Målbilaga.....	37

I Viktiga händelser under 2020

Kommunstyrelsens förvaltning

- Uppgradering av kommunens ekonomisystem och implementering av budget- och prognosmodul
- Projektet Sveriges kvalitetskommun har passerat ett viktigt delmål i genomförandet av kommunens andra kommunkompass
- En ny HR-modell har arbetats fram, vilken beskriver det strategiska HR-arbetet och involverar samtliga delar av arbetslivet för medarbetare i Österåkers kommun
- Beslut har tagits att uppgradera lönesystemet eCompanion till en version som är mer användarvänlig för hela organisationen
- HR-enheten erbjuder ett nytt koncept till samtliga chefer, i form av förebyggande möten, benämnt verksamhetsnära stöd
- Beslut har tagits att köpa in moduler för det systematiska arbetsmiljöarbetet i kvalitetsledningssystemet Stratsys samt en modul för att dokumentera samtliga samtal mellan medarbetare och chef i ett befintligt system
- Ny kommunikationspolicy och servicepolicy för Österåkers kommun har tagits fram och beslutats av Kommunfullmäktige
- Förslag till inrättande av ett internserviceteam vid servicecenter har tagits fram och godkänts av kommunledningsgruppen. Verksamheten planeras starta upp under våren 2021
- Kommunikationsavdelningen har hbtqi-certifierats (hbtqi är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer som identifierar sig som queer eller intersexperson)
- Med anledning av covid-19 har kommunikationsavdelningen genomfört två kampanjer med temat Håll avståndet och Hemester
- Produktionen av Magasin Österåker sker nu inom kommunen
- Ett e-nyhetsbrev lanserades för alla medarbetare i kommunen med korta nyheter och länkar till mer information på intranätet
- Digitaliseringsavdelningen har automatiserat flera processer med fokus på kundnytta och kvalitet
- I mars bildades Säkerhets- och trygghetsenheten
- Upphandling av vaktbolag i samverkan med Armada
- Styrgruppen för ekonomi och kvalitet i framtidens välfärd beslutade att inrätta en ny enhet inom näringslivsavdelningen, arbetsmarknad- och integrationsenheten
- Tillsatt nytt dataskyddsbud
- Centralisering av nämndsekretariat för Kultur- och fritidsnämnden, Förskole- och grundskolenämndens samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har genomförts

KS-SBF

- Byggstart av Österåkers Multihall
- Beslut har fattats avseende LSS-boende på Runö
- Fastigheten Hagby 1:98 har sålts till Österåkers Golf
- Arbetet med ett hållbarhetsramverk kring kommunens styrdokument för hållbarhet

och Agenda 2030 har inletts. I samband med detta har också en uppdatering av kommunens miljömål inletts

- En resepolicy har antagits av Kommunstyrelsen tillsammans med ett beslut att anta en klimatväxlingsutmaning från Fossilfritt Sverige
- Ett förslag till ny Avfallsplan för kommunen har tagits fram i samarbete med Roslagsvatten
- I enlighet med krav från Havs- och vattenmyndigheten har ett arbete med ett lokalt åtgärdsprogram för kommunens vatten inletts
- Detaljplan för Säbyvikens marina har vunnit laga kraft, vilket möjliggör en utökning av marinan
- Detaljplan för Svinninge handel har vunnit laga kraft, vilket möjliggör lokaler för verksamheter och handel i Svinninge
- Detaljplan för Runö 7:15 med flera har antagits (men överklagats). Planen syftar till att möjliggöra för ytterligare lokaler för verksamheter vid Rallarvägen
- Detaljplan för Täljö 2:8 som syftar till att möjliggöra för en förskola inom utvecklingsområdet Täljö/Gottsunda har antagits, men överklagats
- Detaljplan för Röllingby södra etapp 1 som bland annat möjliggör ny bostadsbebyggelse i form av stadsmässiga flerbostadshus, har fått granskningsbeslut och varit på granskning
- Detaljplan för Runö 7:123 som möjliggör lokaler för verksamheter och handel har varit på samråd
- Detaljplan för Näsängen som omfattar och syftar till att möjliggöra för utvecklingen av en ny stadsdel med blandat innehåll, har varit på samråd
- Detaljplan för utökning av värmeverket, har varit på samråd
- Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram ett program för Åkers Runö. Tidig dialog med fastighetsägare och invånare om utvecklingen av området har påbörjats
- Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Säby 2:31 och 2:30. Syftet med den föreslagna planläggningen är att pröva om det är möjligt att öka antalet förskoleplatser i strategiska lägen i Åkersberga.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i planuppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Söra 1:527 och del av Söra 1:10, som nu benämns Dragontorpsvägen 1. Syftet med den föreslagna planläggningen är att pröva om det är möjligt att bygga bostäder i form av ett mindre flerbostadshus med lokaler i bottenvåningen i det strategiska läget
- Markförsäljningar inom Valsjöskogens detaljplaneområde har genomförts

2 Ekonomisk sammanfattning KS

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	2 880	14 455	11 575	1 872
Övriga intäkter	92 050	101 573	9 523	100 350
Summa intäkter	94 930	116 028	21 098	102 222
<i>- varav interna intäkter</i>		<i>90 711</i>		<i>88 163</i>
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-95 636	-95 327	309	-88 128
Lokalkostnader	-5 547	-7 091	-1 543	-8 255
Kapitalkostnader	-1 428	-582	846	-1 008
Köp av verksamhet	-27 555	-25 110	2 445	-26 198
Övriga kostnader	-56 434	-77 430	-20 996	-62 531
Summa kostnader	-186 600	-205 539	-18 939	-186 121
<i>- varav interna kostnader</i>		<i>-27 221</i>		<i>-32 539</i>
Verksamhetens nettokostnad	-91 670	-89 511	2 159	-83 899

Kommunstyrelsens (KS) redovisar en nettokostnad om -89,5 mnkr vilket motsvarar ett överskott mot budget på 2,2 mnkr. Överskottet kopplas till erhållna ej budgeterade externa bidrag inom Kommunstyrelsens förvaltning kopplat till covid-19.

Både intäkts- och kostnadsavvikelsen beror till största del på ändrade redovisningsprinciper inom KS-SBF där intäkterna har en positiv avvikelse på 14,6 mnkr i jämförelse med budget och kostnaderna har en negativ avvikelse på 14,1 mnkr i jämförelse med budget.

3 Ekonomisk sammanfattning KSF

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	0	188	188	196
Övriga intäkter	87 400	93 698	6 298	93 007
Summa intäkter	87 400	93 886	6 486	93 203
<i>- varav interna intäkter</i>		<i>86 586</i>		<i>83 973</i>
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-72 764	-73 923	-1 159	-67 586
Lokalkostnader	-5 171	-6 393	-1 222	-7 515
Kapitalkostnader	-1 092	-270	822	-693
Köp av verksamhet	-27 555	-25 110	2 445	-26 190
Övriga kostnader	-46 168	-51 882	-5 714	-49 201
Summa kostnader	-152 750	-157 577	-4 827	-151 184
<i>- varav interna kostnader</i>		<i>-22 974</i>		<i>-24 821</i>
Verksamhetens nettokostnad	-65 350	-63 691	1 659	-57 981

Kommunstyrelsens förvaltnings (KSF) redovisar en nettokostnad om -63,7 mnkr vilket motsvarar ett överskott mot budget på 1,7 mnkr. Intäktsavvikelsen inom KSF är direkt hänförliga till ej budgeterade externa intäkter samt bidrag för bland annat covid-19, feriejobb, samordningsförbundet och nystartsjobb vilket också återspeglas i kostnadsavvikelsen.

4 Ekonomisk sammanfattning KS-SBF

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	2 880	14 267	11 387	1 676
Övriga intäkter	4 650	7 875	3 225	7 343
Summa intäkter	7 530	22 142	14 612	9 019
<i>- varav interna intäkter</i>		<i>4 125</i>		<i>4 190</i>
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-22 872	-21 404	1 468	-20 542
Lokalkostnader	-376	-697	-321	-740
Kapitalkostnader	-336	-312	24	-315
Köp av verksamhet	0	0	0	-9
Övriga kostnader	-10 266	-25 548	-15 283	-13 330
Summa kostnader	-33 850	-47 962	-14 112	-34 936
<i>- varav interna kostnader</i>		<i>-4 247</i>		<i>-7 718</i>
Verksamhetens nettokostnad	-26 320	-25 820	500	-25 917

Kommunstyrelsens delar inom samhällsbyggnad (KS-SBF) redovisar en nettokostnad om -25,8 mnkr vilket motsvarar ett överskott mot budget på 0,5 mnkr.

Både Intäkts- och kostnadsavvikelsen mot budget inom förvaltningen beror på ändrade redovisningsprinciper som medför att från 2020 ska samtliga projekt inom MEX resultatföras löpande, vilket innebär att tidpunkten för erhållna bidrag, ersättning och kostnader skall resultatföras i samma takt som anläggningen uppförs, det vill säga innan anläggningen står färdig vilket gör att intäkt och kostnad uppstår vid olika tidpunkter.

Intäkternas positiva avvikelse mot budget beror till största delen till de nya redovisningsprinciperna när det gäller att resultatföra planintäkter. Kostnadernas negativa avvikelse beror på lägre personalkostnader på grund av vakanser, tjänsteledigheter och ökade konsultkostnader kopplat till de nya redovisningsprinciperna.

5 Prognossäkerhet

Prognosen för avvikelsen mot budget inom Kommunstyrelsen har under 2020 påverkats av osäkerhet över vilka effekter covid-19 skulle få på resultatet, bland annat stor osäkerhet runt erhållna bidrag. Kommunstyrelsens förvaltning erhöll 1,1 mnkr mer än prognostiserat i ersättning för covid-relaterade kostnader och feriejobb.

KS-SBF har under verksamhetsåret hanterade ändrade redovisningsprinciper kopplat till projektredovisningen vilket också påverkat prognosen.

	Prognos
Januari	0
Februari	0
Mars	1 000
April	1 800
Maj	3 309
Juni	3 319
Juli	3 319
Augusti	1 000
September	0
Oktober	0
November	500
Bokslut	2 159

6 Investeringsredogörelse

Under 2020 har investeringar motsvarande 0,4 mnkr gjorts inom Digitaliseringsavdelningen kopplat till IT-material.

Investeringsredovisning (be- lopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvi- kelse	Utfall 2019
Digitaliseringsavdelningen	-4 000	-369	3 631	-2 110



7 Mål och måluppfyllelse

7.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

För inriktningsmålet professionell service mäts måluppfyllelsen för Kommunstyrelsen genom den servicemätning som görs gällande kommunernas myndighetsutövning, framförallt kopplat till företagare i kommunen. Undersökningen görs genom en enkät som skickas ut till kunder som har haft ett avslutat myndighetsärende med kommunen under året. Sex myndighetsområden mäts: brandskydd, bygglov, marköverlåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Målet är uppfyllt 2020, även om indexet har sjunkit något från 2019.

Även ranking av företagsklimat, som utförs av Svenskt näringsliv, ryms under inriktningsmålet. Där hamnade kommunen på plats 68 av 290 kommuner 2020. Placeringen är ett trendbrott då Österåker har haft en mycket positiv trend sedan 2015 och 2019 låg kommunen på plats 38. En analys av resultatet har gjorts av förvaltningen och utifrån den har flera åtgärder planerats inför 2021.

Nöjdheten med service och bemötande ska öka

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
 NKI Insikt om kommunens myndighetsutövning	74	71	70	101 %
 Ranking företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	38	68	25	

7.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

För inriktningsmålet *Österåker ska ha en ekonomi i balans* har styrelsen fattat beslut om att titta på nyckeltal kopplade till prognossäkerhet, Sverigeförhandlingen, finansiella mål, samt avvikelser mot budget.

För 2020 är målet uppfyllt då SBF-KS och KSF-KS på helåret inte hade någon negativ avvikelse mot budget och verksamheten har bedrivits inom tilldelad ram. Dessutom har en värdeåterföringsmodell för Sverigeförhandlingen tagits fram under året.

Gällande ambitionen att kommunen ska uppnå de finansiella målen, så har kommunen under 2020 uppnått de mål som går att uppnå. Några av målen ligger över en mätperiod på flera år och där är prognosen att kommunen kommer att nå de målen.

I och med att controllerfunktionen flyttade ut till förvaltningarna under 2018-2019 i syfte att förbättra prognossäkerheten finns detta som ett mål för Kommunstyrelsen. Indikatorn är den procentuella avvikelsen mot budget, med "nollvärde" 2018. 2020 har varit ett speciellt år ur flera perspektiv, inte minst ekonomiskt, vilket gör att det har varit särskilt svårt för nämnderna att göra säkra prognoser under 2020. Detta är den största förklaringarna till att målet för 2020 inte uppnåddes, även om det finns andra faktorer som också spelat in och som påverkat utfallet.

SBF-KS ska redovisa en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● Verksamheten bedrivs inom tilldelad ram	● Ja	● Ja	● Ja	● Ja
→ ● En värdeåterföringsmodell för sverigeförhandlingen tas fram.	● Genomfört	● Genomfört	● Genomfört	● Genomfört

Kommunstyrelsen har en budget i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Ingen negativ avvikelse mot budget			0 %	

Kommunen ska uppnå de finansiella målen

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ● Andelen uppfyllda mål		100 %	100 %	100 %

Prognossäkerheten i kommunen ska öka

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Procentuell avvikelse mot budget			0 %	

7.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

För inriktningsmålet *Länets bästa skola* följer Kommunstyrelsen upp detaljplaner för förskole-/skoländamål, samt framtagna övergripande planer för skolor. Styrelsen följer även sjukfrånvaro och personalomsättning inom utbildningsområdet, samt HME.

Gällande antagna detaljplaner för förskole-/skoländamål har en detaljplan antagits, men ännu inte vunnit laga kraft på grund av överklagan. Samverkan kring framtagande av en övergripande plan för skolor har skett tillsammans med utbildningsförvaltningen och ekonomiavdelningen och i enlighet med målet för god planberedskap för skol- och förskoleverksamhet pågår för närvarande både programarbete, samt detaljplaneläggning med fem olika detaljplaneprojekt som möjliggör bland annat skol- eller förskoleändamål, i huvudsak lokaliserade i de centrala och västra delarna av kommunen.


Som ett led i att nå målet *Länets bästa skola* pågår uppdrag avseende lokaler för utbildningsområdet så som översyn av skol- och förskolelokaler i Margretelundsområdet, samt om- och tillbyggnad av Skärgårdsstadsskolan som färdigställdes under hösten. Det har även under året bedrivits ett prognosarbete för att säkerställa kommunens totala behov av

skol- och förskoleplatser.


Sjukfrånvaron har ökat inom samtliga verksamheter i kommunen, vilket kan förklaras utifrån rådande pandemi, där rekommendation har varit, och fortfarande är, att personal ska stanna hemma vid minsta symptom på förkylning. HR-enheten har under perioden arbetat aktivt med att stötta chefer i det förebyggande arbetet för att minska den längre sjukfrånvaron och hitta sätt att hantera arbetsgrupper i den situation som råder. Även personalomsättningen har påverkats av pandemin. Den osäkerhet en världsomspännande pandemi ger har skapat en lägre rörlighet än normalt. I år har dock den minskade rörligheten varit positiv, då mer fokus har kunnat läggas på att ta hand om de medarbetare som redan finns inom organisationen istället för att lägga tid på att rekrytera och introducera nya medarbetare.

Under 2020 har förvaltningen påbörjat ett aktivt arbete med så kallat verksamhetsnära HR. Samtidigt har ett arbete skett för att anpassa de forum som finns för chefer och medarbetare till digitala mötesplatser. Exempelvis har webinarier gällande arbetsmiljö och introduktionsdagar ersatt fysiska träffar, dessutom har chefsforum och chefsfrukostar skett via teams. Detta har sammantaget givit resultat och det hållbara medarbetarengagemanget ökade från 79 2019 till 82 2020.




Genom planläggning säkerställa behov av ytor för skol- och förskoleändamål

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
 Antal lagakraftvunna dpl för förskole-/skoländamål	2	0	1	0 %

Medverka vid framtagande av övergripande plan för skolor

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
 Antal antagna dpl för förskole-/skoländamål	1	1	1	100 %

Stödja och leda produktionsförvaltningens och utbildningsförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
 Sjukfrånvaro, PF Utbildning, samt UF		10 %	6 %	
 Personalomsättning PF Utbildning, samt UF		4 %	9 %	
 Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt	79	82	80	103 %

7.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning




För inriktningsmålet *Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning* följer Kommunstyrelsen sjukfrånvaro och personalomsättning inom verksamhetsområdet vård och omsorg, samt HME.

Sjukfrånvaron har ökat inom samtliga verksamheter i kommunen, vilket kan förklaras utifrån rådande pandemi, där rekommendation har varit, och fortfarande är, att personal ska stanna hemma vid minsta symptom på förkylning. HR-enheten har under perioden arbetat aktivt med att stötta chefer i det förebyggande arbetet för att minska den längre sjukfrånvaron och hitta sätt att hantera arbetsgrupper i den situation som råder.

Inom verksamhetsområdet är det ökad personalomsättningen under året, vilket kan härledas till att Solskiftets särskilda boende för äldre gick över till privat regi under året. Utifrån den organisatoriska förändringen är det därför svårt att se om pandemins effekter minskar eller ökar rörligheten för hela året. En vidare analys kommer därför att fortsätta inom dessa verksamheter tillsammans med berörda chefer.

Precis som för ovanstående mål har förvaltningen under året påbörjat ett arbete med så kallat verksamhetsnära HR. En övergång till digitala forum och informationskanaler för chefer och medarbetare har skett för att anpassa sig till de rådande restriktionerna i samband med pandemin. Exempelvis har webinarier och introduktionsdagar ersatt fysiska träffar, dessutom har chefsforum och chefsfrukostar skett via teams. Detta har sammantaget givit resultat och det hållbara medarbetarengagemanget ökade från 79 2019 till 82 2020.

Stödja och leda produktionsförvaltningens och socialförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
—  Sjukfrånvaro, PF vård och omsorg, SF		11 %	7 %	
—  Personalomsättning PF vård och omsorg, SF		15 %	12 %	
 Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt	79	82	80	103 %

7.5 Österåker ska ha en trygg miljö

För inriktningsmålet *Österåker ska ha en trygg miljö* följer Kommunstyrelsen två indikatorer, dels den sammanställning som görs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreskrifter gällande kommunens risk- och sårbarhetsanalyser, dels den medborgardialog som genomförs av polisen gällande upplevd trygghet vartannat år.

Under 2020 har indikatorerna inte följts upp då detta görs vartannat år. Nästa uppföljning görs 2021.

Beredskapsarbetet i Österåkers kommun ska hålla en fortsatt hög kvalitet.

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Sammanställt resultat av MSB			39	

Tryggheten i kommunen ska öka

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Medborgargardialog. Genomförs av polis och kommun vartannat år.			6,5	

7.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

För inriktningsmålet *Långsiktigt hållbart samhälle* följer Kommunstyrelsen andelen nämndshandlingar som skickas digital, samt ett flertal indikatorer kopplade till miljömålen. Styrelsen följer också arbetsknot i kommunen, samt etableringen av nyanlända.

I Österåkers kommun finns det i dagsläget möjlighet att välja huruvida nämndshandlingar ska skickas i pappersform eller digitalt inför möten. Förvaltningen strävar efter att alla nämndshandlingar ska vara digitala och från och med 2021 kommer endast i undantagsfall pappershandlingar att distribueras till de förtroendevalda och tjänstemän.

Gällande indikatorer kopplade till miljömålen uppfyller Kommunstyrelsen tre av indikatorerna redan till delåret då ett arbete med åtgärdsprogram för blåstrukturerna, alltså kommunens vattenområden, påbörjats. En transportstrategi har lyfts för antagande och en VA-plan som antagits (2019). En indikator har delvis uppfyllts genom att arbetet med tematiskt tillägg om kust och skärgård bedrivits, men är något sen i förhållande till tidsplanen. Den beräknas vara klar 2021.

Arbetsplatskvoten uppgår till 0.5 2019 (det är en eftersläpning i statistiken), vilket innebär att i princip hälften av kommunens invånare skulle kunna arbeta i kommunen. Målet är därmed uppfyllt, men frågan är om pandemin gör att indikatorn minskar i betydelse. Långt fler har under det senaste halvåret arbetat på distans.

Andelen som lämnat etableringsuppdraget är 46 procent (2019), vilket är en bit från målet på 60 procent och en minskning från 56 procent 2018. Minskningen följer trenden, både i riket och i länet och resultatet är högt i förhållande till andra kommuner.

Nämndshandlingar inom Kommunstyrelsen ska hanteras digitalt

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Andelen nämndshandlingar (inkl. KF-handlingar) som skickas digitalt			95 %	

Sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● Arbetet med ett åtgärdsprogram för blåstruktur påbörjas	● Ja	● Ja	● Ja	● Ja

I tätorten ska gång-, cykel och kollektivtrafik prioriteras i kommunens planering

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● En transportstrategi lyfts för antagande	● Ja	● Ja	● Ja	—

Dagvattenhantering ska vara säker och innehållet av föroreningarna i dagvatten ska fortsätta att minska

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● En va-plan som bland annat innehåller dagvattenfrågor lyfts för antagande	● Ja	● Ja	● Ja	—

Utbyggnaden i skärgården sker på ett varsamt sätt som tillgängliggör kusten och bevarar natur- och kulturvärden

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ◆ Arbeta med tematisk tillägg om kust och skärgård ska vara genomfört	◆ Delvis genomfört	◆ Delvis genomfört	◆ Delvis genomfört	◆ Delvis genomfört

Fler invånare ska kunna arbeta i Österåker

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Arbetsplatskvot	0,5		0,5	

Nyanlända som anvisas till Österåker ska ges förutsättningar för att snabbt komma i egen försörjning

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Andel som lämnat etableringsprogrammet och börjat arbeta eller studera	46%		60%	

7.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

För inriktningsmålet *Stark och balanserad tillväxt* följer Kommunstyrelsen nio indikatorer kopplade till arbete, bostadsbyggande, hållbart byggande, samt planberedskap för verksamhetsmark.

Antalet arbetstillfällen uppgår till 11 460 (2019). Det är svårt att prognostisera om målet har uppnåtts för 2020. Troligtvis har pandemin påverkat antalet arbetstillfällen negativt, vilket kommer innebära att målet inte uppnås.

För indikatorer kopplade till bostadsbyggande och god planberedskap har de flesta indikatorerna uppfyllts. För att säkra åtagandet inom Sverigeförhandling samt de målsättningar kommunen har att möjliggöra fler arbetstillfällen och bostäder inom kommunen framöver kommer ett flertal strategiska markförvärv ske under de kommande åren. För att möta de mål som finns för markaffärer och projekt bland annat kopplat till Sverigeförhandlingen bildades Mark och Stora Projekt (MOSP) under 2019.

Arbetsmarknaden i Österåkers kommun ska växa i enlighet med STONO's vision.

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ■ Antal arbetstillfällen	11 460		11 704	

Bebyggelseutvecklingen ska prioriteras i områden nära kollektivtrafik, VA-områden och service

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
— ● Andel bostäder som möjliggörs i antagna dpl inom 1 km från kollektivtrafiken		0	0	100%

Antalet bostäder i antagna detaljplaner uppfyller minst bostadsförsörjningsplanens mål

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
↘ ● Antal bostäder som möjliggörs i lagakraftvunna detaljplaner	75	0	0	100 %
→ ● Antal möjliga nyttillkommande bostäder inom antagna detaljplaner	0	0	0	100 %

Planering av nya områden ska främja ett hållbart byggande

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● Arbete med riktlinjer för hållbart byggande, bedöm progress uttrycks som andel arbete av totalt till antagande	5%	5%	5%	100 %

God planberedskap för verksamhetsmark utifrån behov

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● Antal lagakraftvunna detaljplaner som möjliggör lokaler för verksamheter i form av handel, kontor, service	1	1	1	100 %

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse
→ ● Antal laga kraftvunnen dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av småindustri	1	1	0	100 %
↗ ● Antal antagna dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av handel, kontor, service	2	3	1	300 %
↘ ■ Antal antagna dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av småindustri	1	0	1	0 %

8 Uppföljning av privata utförare

8.1 Privata utförare

Verksamhet	Privat utförare	Omfattning/andel av verksamhet
Anläggning	Nord c/o JM AB	109 525 tkr/ 54,7%
Anläggning	Bro & Väg Mälardalen AB	19 343 tkr/ 9,7%
Anläggning	NCC Sverige AB	19 219 tkr/ 9,6%
Anläggning	Peab Asfalt AB	13 190 tkr/ 6,6%
Anläggning	SVEAB	6 218 tkr/ 3,1%
Anläggning	JR Markteknik AB	5 422 tkr/ 2,7%
Anläggning	Ekologigruppen Ekoplan AB	4 571 tkr/ 2,3%
Anläggning	Bjerking AB	2 572 tkr/ 1,3%
Anläggning	Amfimarín AB	2 095 tkr/ 1,0%

9 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet

2020 var ett turbulent och, ur ett ekonomiskt perspektiv, händelserikt år. Mycket har hänt som får verkningar på ekonomin globalt och nationellt, såväl som regionalt och lokalt. Det har föranlett ett än större engagemang i att bevaka den snabbt föränderliga omvärlden och göra bedömningar och analyser för att förstå vad förändrade förutsättningar får för konsekvenser för kommunen. I anslutning till det har befolkningsutvecklingsbedömningar gjorts löpande och det har visat sig att kommunen har vuxit mer än förväntat under året.

Förvaltningen styrde under våren snabbt om sina verksamheter för att möta det stora kommunikationsbehovet om covid-19, nationella rekommendationer och kommunens insatser. Omfattande kommunikation skedde genom annonsering, affischering, digitala anslagstavlor, direktutskick och mäklarskyltar.

Till följd av pandemin har verksamhetsutveckling blivit tydligare prioriterat och digitaliseringen hamnat än mer i fokus. Informationskanaler har uppdaterats för att hjälpa chefer hitta nya vägar till att leverera ett närvarande ledarskap oavsett om det är på distans eller på plats. Ekonomisystemet har uppgraderats och budget- och prognosfunktioner har implementerats vilket underlättar verksamheternas ekonomihantering.

Kvalitetsledningssystemet har under året implementerats ytterligare och det gångna året kan nog sägas vara det år då systemet har fått fäste och börjat nyttjas brett i organisationen. Dessutom har ett inköpssystem upphandlats, som förutsätter en stor och önskvärd förändring i verksamhetens arbete med olika typer av inköp. Implementering av detta har inletts.

Förvaltningen ser att en omställning skett på arbetsmarknaden, men även att förväntansbilder från medarbetare och chefer har förändrats. Sett till hela året har organisationen inte haft samma omsättning på personal och de tjänster som har annonserat har haft fler sökande än vanligt.

10 Verksamhetsuppföljning KSF

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse	Utfall 2019
Kommunstyrelse, förtroendevalda	-10 900	-11 502	-602	-11 489
Ledning	-5 230	-5 326	-96	-3 314
Evenemang och utvecklingsinsatser	-2 600	-1 636	964	-1 390
Behovsstyrd adm.	-18 430	-18 430	0	-19 159
Säkerhetssamordning	0	-52	-52	-342
Upphandlingsenhet	0	404	404	299
Kommunikationsavdelningen	0	-513	-513	-170
Näringslivsavdelningen	0	438	438	-225
- varav näringslivsfrämjande	0	-333	-333	-1 619
- varav feriearbete	0	755	755	-236
- varav integration	0	683	683	1 729
- varav trygghetsåtgärder	0	-722	-722	-381
- varav Turism	0	86	86	628
Servicecenter	0	-843	-843	-689
Administration och juridik	0	-693	-693	327
Överförmyndare	-4 170	-4 311	-141	0
Digitaliseringsavdelningen	0	1 455	1 455	283
Ledningsstöd	0	825	825	-757
Redovisningsenhet	0	1 003	1 003	1 518
Brandförsvaret	-24 020	-23 829	191	-24 221
Avgifter & bidrag mm	0	59	59	449
Kapitalkostnader, Alcea	0	-191	-191	-191
HR-avdelningen	0	-683	-683	830
Facklig verksamhet	0	133	133	260
Totalt KSF	-65 350	-63 691	1 659	-57 981

10.1 Kommunstyrelse, förtroendevalda

Under mandatperioden 2019-2022 finns två kommunalråd i Österåkers kommun. Det är Michaela Fletcher (M), kommunalråd och Kommunstyrelsens ordförande, och Mathias Lindow (L), kommunalråd, förste vice ordförande i Kommunstyrelsen. För att garantera den politiska oppositionens insyn och arbete i kommunen finns även ett oppositionsråd. Detta uppdrag innehas av Ann-Christine Furustrand (S)

Under Kommunstyrelsen organiseras även de rådgivande organ som nämnder har stöd av, vilka även kallas råd. Råden fungerar som mötesplatser där representanter för olika intressegrupper träffar och samråder med kommunens förtroendevalda. Råden erbjuder även rådgivning inom kommunens olika områden.

I råden sitter förtroendevalda och representanter från föreningar och organisationer inom respektive område.

Råden i Österåkers kommun bestod under 2020 av:

- Barn- och ungdomsrådet
- Idrotts- och friluftsrådet
- Kommunala tillgänglighetsrådet
- Integrationsrådet
- Miljö- och klimatrådet
- Näringslivsrådet
- Pensionärsrådet
- Skärgårdsrådet
- Trygg i Österåker

Rådet Trygg i Österåker upphörde efter beslut i Kommunstyrelsen 2020-09-28, § 10:18. Frågorna inom Trygg i Österåker kommer framöver att hanteras inom Kommunstyrelsens arbetsutskott.

10.2 Ledning

Under 2020 har implementeringen av kommunens nya vision, *Vision 2040*, påbörjats. Fokus har legat på intern och extern kommunikation. Under året har även en ny ledarkompass arbetats fram i dialog med cheferna i kommunen. Kompassen ska ange riktningen för ledarskapet i kommunen och ska gå hand i hand med visionen. Ledarkompassen tar sikte mot ett modernt ledarskap, där innovation och förnyelse, liksom delaktighet, är särskilt viktiga delar.

1 januari tillsattes en framtidsaccelerator som ska driva och stötta förvaltningarna i förändrings- och förnyelsearbetet. Rollen arbetar tvärsektorielt, med uppdrag att stötta processer och projekt där samordning kan behövas. Framtidsacceleratorn ingår i kommunledningsgruppen och är organisatoriskt placerad direkt under kommundirektören.

Projektet Sveriges kvalitetskommun har 2020 passerat ett viktigt delmål i genomförandet av kommunens andra kommunkompass, vilket har inneburit ett omfattande engagemang för förvaltningen.

10.3 Digitaliseringsavdelningen

Digitaliseringsavdelningen har under 2020 arbetat med att skapa förutsättningar för distansarbete för en större volym samtidiga användare med anpassning mot gällande lagstiftning. En risk- och sårbarhetsanalys har genomförts för införandet av Microsoft 365 där första steget har varit att komma igång med Microsoft Teams.

Under året har digitaliseringsavdelningen fortsatt jobba med processkartläggning i verktyget 2c8, vilket är en förutsättning för att kunna digitalisera verksamhetsprocesser.

Digitaliseringsavdelningen har fortsatt arbetet med att digitalisera ännu flera anmälningsskyltar och genomfört bygget av flera robotjobb. Flera verksamheter har också fått hjälp med att automatisera sina processer, bland annat miljö- och hälsoskyddsavdelningen, som automatiserat ansökan om enskilt avlopp.

Produktionsförvaltningen har fått mycket support i sitt arbete med att byta ut skolans digitala stöd och har även fått processen för insamling av hälsoenkäter hos elevhälsan automatiserad.

Implementeringen av Microsoft 365 har under året tagit steg framåt. Effekten av covid-19 och distansarbete i större utsträckning har gjort att avdelningen öppnade vissa delar av Microsoft 365, trots det fortsatta oklara rättsläget mellan EU (GDPR) och USA (CloudAct). Avdelningen håller fortsatt bevakning och inväntar riktlinjer från StorSTHLM, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och regeringen i frågan.

10.4 HR-avdelningen

HR-avdelningen har under 2020 arbetat för att finna nya arbetssätt för att skapa möjligheter till uppföljning och utveckling i organisationen. Genom att skapa nya kommunikationsvägar till chefer, exempelvis HR-webinar, säkerställs att information når ut. Avdelningen har även skapat digitala introduktionsdagar för att möjliggöra att fler nya medarbetare har möjlighet att delta.

Arbetet med att bli ett mer verksamhetsnära HR-stöd har implementerats under året. Målet är att detta, tillsammans med de nya digitala miljöerna, ska ge samtliga chefer nya förutsättningar för att få välmående och effektiva arbetsgrupper. Ett grundligt arbete har genomförts för att se över hur kommunen kan profilera sig som en attraktiv arbetsgivare. Även det strategiska arbetet med kompetensförsörjning är under uppbyggnad.

Löneenheten arbetar vidare med att se över samtliga processer inför uppgraderingen av lönesystemet. Detta görs tillsammans med digitaliseringsavdelningen, vilket har lett till att den första löneprocessen har automatiserats.

Målet med automatisering är att minska pappershanteringen och underlätta arbetet för hela organisationen.

10.5 Näringslivsavdelningen

Näringsliv

Med anledning av covid-19 anpassades en stor del av de inplanerade aktiviteterna på näringslivsområdet. Fysiska frukostmöten har istället ägt rum digitalt och antalet företagsbesök begränsats. Det går inte att ge någon entydig bild av hur det lokala näringslivet har påverkats av covid-19. Vissa företag går bättre än normalt, andra märker ingen skillnad och vissa har tappat nästan hela sin omsättning. En rad åtgärder för att stötta

det lokala näringslivet har initierats, bland annat förlängda betalningsfrister och en särskild företagsakut dit man kan vända sig för att få hjälp.

Under hösten togs det första spadtaget för verksamhetsområdet Brännbacken.

Arbetsmarknad

Styrgruppen för ekonomi och kvalitet i framtidens välfärd beslutade under året att inrätta en ny enhet inom avdelningen, arbetsmarknad- och integrationsenheten. Den nya enhetschefen tillträdde den 1 december. Arbetet har tre målsättningar; att minska arbetslösheten, underlätta det lokala näringslivets kompetensbehov och minska kostnaderna inom ekonomiskt bistånd.

Satsningen på att få ut nyanlända i praktik, extratjänst eller annan subventionerad anställning har fortsatt även om det varit mer svårarbetat under pandemin. I slutet av året färdigställdes den nya lokala överenskommelsen (LÖK) om samverkan med Arbetsförmedlingen och de sex nordostkommunerna.

För många ungdomar har det varit svårt att hitta sommarjobb. Branscher som traditionellt anställer många ungdomar har istället tvingats permittera personal. Kommunen har haft drygt 230 feriearbetande ungdomar, inklusive sommarlovsentreprenörer.

Integration

Flyktingmottagandet har påverkats kraftigt av covid-19 och fokus har legat på insatser till de som redan befinner sig i kommunen, samt förstärkt information om covid-19 till målgruppen.

Besöksnäring och skärgårdsutveckling

Österåker har fortsatt varit ordförande för samarbetet Stockholm Archipelago. Verksamheten har under pandemin ställt om från en internationell målgrupp till en nationell satsning. För att lyfta fram den mångfald av saker som finns att se och göra i kommunen producerades en särskild hemesterfilm i sex avsnitt. Syftet var att ge flera alternativ till saker att se och uppleva i Österåker för både invånare och besökare.

Österåkers skärgård och kust har under pandemin haft långt mer boende än en normal vår. Det har bland annat inneburit ett större kundunderlag för lokala affärer och lanthandlare, men även utmaningar med längre köer till Ljusteröfärjan och mer avfall från det rörliga friluftslivet. Waxholmsbolaget beslutade att minska antalet passagerare till 50 procent av kapaciteten, vilket har påverkat flera av destinationerna i skärgården. På Ingmarsö genomförde Roslagsvatten och kommunen ett öppet hus i juni med fokus på avfall.

Säkerhetssamordning

Trygghet

Rådet Trygg i Österåker har under året upphört och ersatts med en ny struktur för att öka tydligheten och kunskapen om säkerhet- och trygghetsarbetet i både tjänstemannaledet och den politiska organisationen. En förvaltningsöverskridande styrgrupp har bildats som ska jobba mot kommunens trygghets- och säkerhetsrelaterade mål.

Platssamverkan i Åkersberga centrum har fortsatt varit en prioriterad fråga. De trygghetsskapande insatserna har i stor utsträckning fokuserats på centrala Åkersberga och Norrgårdsvägen med olika typer av aktiviteter. I och med pandemins reserestriktioner har fler barn och ungdomar varit hemma, samtidigt som de flesta ferieboenden varit bebodda

under en längre tidsperiod än normalt. Trygghetsarbetet har stärkts upp med bland annat utökad social rondering och ordningsvakter. För att motverka eventuella oroligheter under sommaren gjordes även andra förstärkningar med bland annat kvällsvandrare och sommarvårdar.

Under hösten genomfördes en upphandling av vaktbolag. Upphandlingen skedde i samverkan med Armada AB. Från och med den 1 december patrullerar en gemensam kommunbil, som ansvarar både för det som tidigare utgjorde den sociala ronderingen beställd av kommunen och för Armadas fastighetsrondering.

Toleransprojektet, en pedagogisk modell för årskurs 8 med syfte att bemöta ungdomar och grupper i skolan där det finns intolerans och social oro, kommer inte att genomföras läsåret 2020/21 på grund av pandemin.

10.6 Ekonomiavdelningen

Avdelningen består av enheterna upphandling, redovisning och ledningsstöd. Avdelningens uppdrag innefattar såväl att stödja och styra förvaltningarna mot effektiv ekonomistyrning, ansvara för digitalt stöd avseende ekonomi, kvalitet och inköp, men också att operativt ansvara för löpande redovisning och rapportering, ekonomiska underlag till politiken, kommunens finansiering, upphandlingar och kvalitetsarbete.

Kommunens ambition och engagemang att bli Sveriges kvalitetskommun 2021 projektleds av ekonomiavdelningen. I december passerade projektet ett viktigt delmål i genomförandet av kommunens andra kommunkompass, vilket har inneburit ett omfattande engagemang för avdelningen.

Avdelningen inrymmer en stor del av kommunens personella resurser inom området ekonomi. Undantaget är nämndernas controller som är placerade med personalansvar i respektive förvaltning. Decentraliseringen av controllerfunktionen har nyligen genomförts i syfte att prognossäkerheten ska öka. Ekonomiavdelningen har uppdraget att sammankalla och leda controllernätverket i kommunen.

Verksamhetsutveckling har genomförts för att effektivisera och säkra att kommunen följer lagar och regler, genom bland annat uppgradering av ekonomisystemet, framtagande av enhetligt budget- och prognosverktyg, fortsatt implementering av kommunens verktyg för effektiv strategisk planering samt upphandling av inköpssystem. Dessutom har en beställningsrutin och dokumentationsmall tagits fram i syfte att skapa en tydlighet under det intensiva inköpsarbete av skyddsutrustning som kommunen med kort varsel fått hantera under pågående pandemi. Upphandlingspolicyn och riktlinje för direktupphandling har uppdaterats och kommer att tas upp för beslut under våren.

Exempel på upphandlingar som har genomförts under året är restaurering av slussen, revisionstjänster, bevakning, matttransporter och Säbybron som även medfört engagemang i form av skrivelse av yttrande och därmed juridiskt arbete.

10.7 Avdelningen för administration och juridik

Kommunkansliet

Den organisatoriska förändringen som genomfördes inför 2020 innebar att vissa administrativa funktioner inom registratur och nämndsekretariat koncentrerades till kommunkansliet. Förändringen gav kommunkansliet möjlighet att effektivisera de

administrativa processerna och skapa möjligheter till synergieffekter inom förvaltningen generellt sett.

Under året har ett omfattande arbete skett beträffande den stora mängd uppdrag som har beslutats på politisk nivå. En del av dessa uppdrag ligger som öppna ärenden i diariesystemet, men visar sig vid en genomgång inte längre vara aktuella eller i vissa fall redan verkställda. Genomgången av uppdragen har resulterat i ett kraftigt minskat antal öppna ärenden/uppdrag i diariet.

Då tjänsten som kommunarkivarie inte var besatt under första delen av året innebar det en viss effektivisering, men det innebar också att det strategiska arbetet inom kommunarkivet inte kunde fullföljas så som önskvärt. Bland annat har arbetet med kommunens e-arkiv blivit åsidolagt i förhållande till det dagliga arkivarbetet med till exempel förfrågningar gällande arkivhandlingar.

Tjänsten som dataskyddsombud överfördes organisatoriskt till kommunkansliet och arbetet med dessa frågor har kunnat fördjupas, inte minst sett till den juridiska kompetensen, men också sett genom ett förvaltningsövergripande perspektiv.

Överförmyndare

Överförmyndarenhetens enhetschef lämnade sin tjänst strax före sommaren och avdelningschefen övertog chefsansvaret. Den tidigare chefen arbetade även operativt med bland annat juridiska frågor och ärenden, samt med granskning av årsredovisningar. Förlusten av kompetens innebär en ökad belastning på kvarvarande medarbetare. Vissa arbetsuppgifter har temporärt lagts över på en person, som är anställd genom nystartsjobb. På längre sikt är ambitionen att avdelningschefen ska utvecklas kompetensmässigt och därmed kunna gå in i enhetens operativa arbete med bland annat handläggning av ärenden.

10.8 Kommunikationsavdelningen

Avdelningen har fått i uppdrag att ta fram förslag till utveckling av servicecenter och en ny internservicefunktion. En workshop med kommunledningsgruppen har hållits för utveckling av servicecenter och arbetet fortgår under 2021. Inrättande av ett internserviceteam vid servicecenter har godkänts av kommunledningsgruppen och verksamheten planeras starta upp under våren 2021.

Kommunikationsavdelningen har under våren 2020 sökt och beviljats medel för hbtqi-certifiering från Socialstyrelsen och certifierades med stöd av RFSL vid årsskiftet 2020/2021. Hbtqi är ett samlingsnamn och en förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer som identifierar sig som queer eller intersexperson.

Den sista maj flyttades funktionen förvaltningsområde för finska språket från kommunikationsavdelningen till kultur- och fritidsförvaltningen för att vitalisera arbetet med finska språket och kulturen.

Kommunikation

Kommunikationsenheten ansvarar för övergripande och gemensamma budskap och kommunikationskanaler, styrdokument inom kommunikation, varumärke och profilering, mediakontakter och kriskommunikation. Enheten ger främst strategiskt stöd, råd och utbildning till verksamheterna.

Vårens pandemi har inneburit att kommunikationsenheten fått lägga om sin verksamhet för att möta det stora kommunikationsbehovet om covid-19, nationella rekommendationer och kommunens insatser. Omfattande kommunikation har skett i kommunens egna kommunikationskanaler kompletterat med bland annat annonsering, affischering och direktutskick. Två kampanjer har genomförts med teman Håll avståndet respektive Hemester.

Fyra nummer av kommundidningen Magasin Österåker har producerats och distribuerats till alla hushåll och företag i kommunen. Från och med nummer två sker produktionen av magasinet på avdelningen istället för genom kommunikationskonsult, detta höjer kvaliteten och effektiviserar produktionen.

En digital årsredovisning och en tryckt populärversion av årsredovisning har producerats. Den senare distribuerades med sommarnumret av Magasin Österåker till alla hushåll och företag i kommunen

Från 23 september gäller en ny lag om webbtillgänglighet. Kommunikationsenheten har sett över tillgängligheten på webbplatsen österåker.se och intranätet Inomskärs, gjort en lagstadgat tillgänglighetsredogörelse av webbplatsen, tagit fram riktlinjer för tillgängliga dokument enligt den nya lagen och inlett ett större utvecklingsarbete.

För produktions- och socialförvaltningen har kommunikationen under delåret huvudsakligen fokuserats på covid-19. Därtill har kontinuerligt strategiskt och operativt kommunikationsarbete genomförts samt utveckling av ny webbplats för fritidsgårdarna och nya bloggar för samtliga grundskolor, kommunikation av elevhälsans medicinska insats, nya riktlinjer för skolskjuts, ny lärplattform inom förskola, skola och gymnasium.

Kommunen har en god kriskommunikationsberedskap och funktionen kommunikatör i beredskap har aktiverats vid flera tillfällen.

Servicecenter

Servicecenter har invånaren i fokus när det gäller all kommunal service. Servicecenter har tre primära kontaktytor där telefon är störst, följt av personliga möten och inkommande mejl.

Servicecenter är också en avlastning för förvaltningarna. Med hjälp av ärendehanteringssystemet Artwise, som länkas till österåker.se och uppdateras med checklistor från förvaltningarna, besvaras 60-80 procent av frågorna redan vid första kontakten med servicecenter. De ärenden som inte kan lösas av servicecenter skickas effektivt och väl förberett vidare till medarbetare på respektive förvaltning via Artwise.

Bemanningen på servicecenter är betydligt lägre än det initialt var väntat, med sex servicehandläggare istället för 12-18. Förslag till utveckling av servicecenter har därför tagits fram och en workshop med kommunledningsgruppen har hållits. Arbetet fortsätter under 2021. För att kunna erbjuda en god service och tillgänglighet prioriterar servicecenter nu utveckling av servicehandläggarnas kompetens som generalister, istället för specialister på ett verksamhetsområde. Fokus ligger på ett högt servicebemötande, förmåga att ta till sig stora mängder information, samt mycket god samarbets- och kommunikationsförmåga. För att svarstiderna i telefon inte ska bli för långa har tonvalen tills vidare tagits bort och kunderna kopplas istället direkt till första lediga servicehandläggare.

II Verksamhetsuppföljning KS-SBF

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse	Utfall 2019
Förvaltningsledning/stab	0	434	434	-3 234
Utredningsbudget	-5 650	-5 825	-175	-3 779
MEX-effekt	1 400	-938	-2 338	1 263
Enhet för strategisk planering	-5 748	-5 910	-162	-5 934
Stadsbyggnadsavdelningen				
Planenheten	-5 855	-5 558	297	-5 520
Visualiseringsutveckling	-382	-381	1	0
Exploateringsenheten	-2 902	-2 421	481	-5 053
Lokalförsörjningsenheten	-4 983	-4 351	632	-3 659
Mark och stora projekt	-2 200	-870	1 330	0
Totalt SBF-KS	-26 320	-25 820	500	-25 917

II.1 Utredningsbudget

Utredningsbudgeten var inför året satt med starkt fokus på viktiga strategiska dokument och på utredningar som ska underlätta genomförandet av Sverigeförhandlingen. Arbetet har påverkats av covid-19, som tidvis medfört brist på projektledning och handledning. Många projekt har därför försenats. De största posterna utgörs av tematiskt tillägg till Översiktsplanen - Kust och skärgård (TÖP), där ett samrådsförslag förberetts, samt Mobilitetsplan, där utkast på parkeringsplan och kollektivtrafikplan tagits fram. Arbetet med en jordbruksmarksstrategi har prioriterats och budgeten för det arbetet har förstärkts. Processinriktade arbeten som hållbarhetsramverket och klimat- och energistrategin har avancerat långsammare än väntat med på grund av covid-19.

Under hösten har takten i utredningsarbetet varit väsentligt högre än under första delen av året. Pågående projekt bedöms kunna fortsätta enligt tidplan, medan projekt som startas under hösten bedöms bli försenade. Som helhet bedöms budgeten inte komma att överskridas. Projekt som överskridit budget, främst jordbruksmarksstrategin, ges utrymme genom att andra projekt blir framskjutna.

Utredningsbudget (belopp i tkr)	Helår		
	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse
Strategi för marksanering	-100	0	100
Friluft- och rekreationsvärdesinventering	-400	-283	117
Naturvärdesinventering, ekosystemtjänster	-100	0	100
Områdesskydd Domarudden och Largen	-100	0	100
Stadsmiljöprogram m.m. Identitet och gestaltning	-200	0	200
Stadsmiljöprogram m.m. Hållbarhetsprogram	-70	-10	60
Riktlinjer utemiljö förskola och skola	0	-12	-12
Biologisk mångfald i grunda vikar	0	-14	-14
Planeringsverktyg för planberedning	-70	-16	-54
Digitalisering av detaljplaner	0	-37	-37
Lokaliseringsstudie ny bussdepå	0	-39	-39
Nya miljömål	-130	-86	44
Lokala åtgärdsprogram Vatten	-400	-541	-141
Samhällsekonomisk analys	-300	0	300
Jordbruksmarksstrategi	-140	-405	-265
Strategi för samhällsfastigheter	-200	0	200
Avfallsplan	-180	-71	109
Teknisk handbok	-150	-16	134
Hållbarhetsramverk	-170	-224	-54
Stadsmiljöprogram	-350	-1 262	-912
Program för Täljö-Gottsunda	0	-7	-7
Program för Åkers-Runö	0	-24	-24
TÖP för skärgården	-850	-960	-110
Mobilitetsplan	-900	-983	-83
Klimat- och energistrategi inkl. Energiplan	-290	-171	119
SBF ledning	-550	-667	-117
Totalt	-5 650	-5 827	-177

11.2 MEX-effekt

MEX-effekt är den resultateffekt som uppstår inom detaljplane- och exploateringsprojekt. Tidigare år har den redovisade MEX-effekten bestått av de för året avslutade projekten, alternativt avslutade projektfaserna. Från 2020 resultatförs istället alla projekt löpande i enlighet med förändrade redovisningsprinciper. Detta gör att tidpunkten för resultatet påverkas. Detaljplanekostnader faktureras i de flesta fall till en extern motpart då ett planavtal tecknats vilket gör att intäkten faktureras löpande alternativt bokas upp löpande. Inom MEX-verksamheten arbetas även planprogram fram där avtal i ett tidigt skede inte finns på plats vilket gör att intäkter för dessa projekt uppstår först när detaljplanerna börjar tas fram efter att planprogrammen antagits. Det gör att intäkt och kostnad uppstår vid olika tidpunkt och gör att resultatet kommer fluktuera över åren baserat på vilka projekt som pågår.

Vid tecknande av exploateringsavtal med extern part förekommer det i flera fall att kommunen erhåller exploateringsbidrag eller gatukostnadsersättning. Detta avtalas om för

att säkerställa att kommunen får finansiering för den kommunala anläggning som uppförs och sedan skall skrivas av i kommunens ägo. Tidigare har denna typ av bidrag kunnat lösas upp i samma takt som anläggningens avskrivning vilket gett ett neutralt resultat varje år. Nya regler innebär att bidraget/ersättningen skall resultatföras i samma takt som anläggningen uppförs, det vill säga innan anläggningen står färdig vilket gör att intäkt och kostnad uppstår vid olika tidpunkter. Detta kommer ge fluktuerande resultat då intäkten över åren varierar med hur mycket anläggning som uppförs inom exploateringsprojekten.

Anläggningar som uppförs i enlighet med exploateringsavtal ligger under KS-ansvar fram till den dag anläggningen tas i drift, då de överlämnas till Tekniska nämnden och som äger och drifvar kommunens infrastruktur-anläggningar.

Under 2020 har planprogrammen för Åkers Runö, Täljö-Gottsunda samt Hacksta-Berga pågått vilket belastat resultatet negativt. När planprogrammen antagits påbörjas detaljplanarbeten inom dessa områden som kommer finansiera delar eller hela kostnaden för framtagandet. Under året har de sista markaffärerna i Valsjöskogen genomförts och resultatförts. Markaffärer är en del av MEX-verksamheten men budgeteras och resultatföras centralt. Under året har bland annat anläggningarna inom Östra Kanalstaden etapp 1 överlämnats till Tekniska nämnden. Denna anläggning finansierades av exploitören genom gatukostnadsersättning, vilken resultatfördes centralt.

Exploateringsredovisning per område	Ingående balans	Resultatförts 2020	Utgående balans
Åkersberga tätort	76 056	5 262	24 806
Svinninge	4 107	1 793	0
Ljusterö	5 792	3	6 291
Övriga områden	40 157	172	35 439
Planintäkter netto	0	-6 315	0
Totalt	126 111	939	67 536

Den stora förändringen mellan ingående och utgående balans under året beror främst på rättning och omklassificering av exploateringstillgångar. Detta har gjorts i enlighet med gällande redovisningsregler.

11.3 Avdelningen för strategisk planering

Avdelningen har under året utvecklat sina viktigaste arbetsområden: strategisk planering, strategiska utredningar, strategiskt hållbarhetsarbete samt miljö- och hållbarhetsstöd i planarbetet.

Arbetet med det tematiska tillägget för kust och skärgård har stått för en viktig del av det strategiska planeringsarbetet under året. Ett förslag till jordbruksmarksstrategi för hur kommunen kan hantera jordbruksmarkens värden har tagits fram och färdigställts i september. Dialogmöte har hållits med en referensgrupp av lantbrukare. De projekt som berör jordbruksmark har frammanat ett behov av att beskriva kommunens process med lokalisering och alternativhantering av utvecklingsområden för bebyggelse. Därför har en lokaliseringsanalys gjorts för att tydligare beskriva hur detta hanterades i arbetet med översiktsplanen (ÖP). Analysen ger också en detaljerad vägledning till kommunens motiv till så kallad väsentligt samhällsintresse, baserat på en hållbar utveckling inom ramen för ÖP. För att kunna hantera och samordna de olika projekten inom Sverigeförhandlingsområdet, och för att kunna nå målen om klimatsmarta, attraktiva och kreativa stadsdelar, har ett arbete med en fysisk strukturbild inletts. Strukturbilden ligger

också till grund för utredning av nya centrala lokaler för handel och verksamheter och för urbana ekosystemtjänster. I enlighet med krav från Havs- och vattenmyndigheten har ett arbete med ett lokalt åtgärdsprogram för kommunens vattenförekomster inletts i ett samarbete mellan strategisk planering och miljö- och hälsoskyddsavdelningen.

Arbetet med ett hållbarhetsramverk för styrdokument som kan styra mot Agenda 2030 har inletts. En resepolicy har antagits av kommunstyrelsen. En ny Avfallsplan för kommunen har tagits fram i samarbete med Roslagsvatten och arbetet med en klimat- och energistrategi har fortsatt.

Ett arbete med flera strategiska utredningar har inletts för att påskynda arbetet med Sverigeförhandlingen, bland annat naturinventering, analys av ekologiska spridningssamband, inventering av artskyddade arter, kulturmiljöutredning och friluftslivs- och idrottsutredning.

Under halvåret har avdelningen fortsatt att ge miljöarbetet inom planprocessen en tydlig struktur. Ett utkast till en process för hållbarhetsarbetet har också tagits fram Dessa strukturer ska inarbetas i projektmodellen. Avdelningen har även haft ledande roller i samverkansprojektet kring Åkerströmmens avrinningsområde och Kilsamverkan.

Kommunens energi- och klimatrådgivare har under perioden deltagit i flera utställningar, samt bidragit på förfrågan med råd till privatpersoner och företag när det gäller bland annat. solenergi, värmepumpar, energieffektivisering med mera

11.4 Stadsbyggnadsavdelningen

Stadsbyggnadsavdelningen ansvarar tillsammans med strategiska planeringsavdelningen för kommunens fysiska planering. Inom stadsbyggnadsavdelningen handläggs även andra typer av myndighetsärenden, såsom bygglov och mark- och exploateringsprojekt. Inom avdelningen ryms även funktionen 3D-visualisering som bland annat arbetar med att åskådliggöra olika projekt i kommunen, såsom Båthamnsvägens ersättning och fornlämningarna i Tråsättra.

Arbetet har under året fokuserats på planering i anslutning till Åkersbergas centrala delar och i kollektivtrafiknära lägen, längs Roslagsbanans stationer västerut, i enlighet med inriktningen i Översiktsplanen. Bebyggelseutvecklingen prioriteras i områden nära kollektivtrafik, VA-områden och service, med fokus på Roslagsbanans influensområde. Planprogramarbete pågår inom Hacksta-Berga, Åkers-Runö och Täljö-Gottsunda.

Som en fortsättning på det planprogram för Åkersbergas mest centrala delar som godkändes i Kommunfullmäktige i december 2019 har förvaltningen arbetat med framtagandet av en genomförandestrategi.

Under året har försäljning av Tråsättra 1:886 och 1:888 inom Valsjöskogens detaljplaneområde genomförts.

Genomförande av projekt Multihallen och projekt kopplande till Roslagsbanan pågår, såsom Åkersberga station och Båthamnsvägens ersättning.

Planläggning för fler lägenheter i centrala Åkersberga har under året pågått på flera platser bland annat mellan Centralvägen och Åkers kanal samt inom Röllingby södra etapp 1 och inom detaljplaneprojektet Tuna 6:151 med flera beläget nära Tunagårds station.

Inom området Hagby äng och kulle, etapp 1, pågår framtagande av ett granskningsförslag som omfattar cirka 1 200 bostäder, lokaler för service, förskola och nya attraktiva offentliga

platser såsom parker, grönstråk och strandpromenad. Bedömningen är att granskning kan ske under 2021.

Planförslaget för Näsängen etapp 1, som syftar till att möjliggöra en tät och stadsmässig bebyggelse med upp till 1 500 bostäder samt lokaler för verksamheter, förskolor, skola och service har antagits, överklagats och sedan upphävts. Därefter fick förvaltningen i uppdrag att, utifrån mark- och miljödomstolens dom, revidera och komplettera planförslaget. Revideringar och kompletterande underlag innebär att planläggning kommer att fortsätta under 2021-2022. Under hösten togs ett samrådsbeslut och det reviderade förslaget var på samråd. Nu pågår arbetet med att ta fram ett granskningsförslag. Även planering för Västra Kanalstaden pågår och i Svinninge har planläggning för bostäder, skolor och förskolor fortsatt.

För närvarande pågår både programarbete samt detaljplanläggning med fem olika detaljplaneprojekt som möjliggör bland annat skol- eller förskoleändamål, i huvudsak lokaliserade i de centrala och västra delarna av kommunen, i enlighet med målet för god planberedskap för skol- och förskoleverksamhet. Förhandlingar avseende markförsäljningar för förskoleändamål i bland annat Svinninge har förts. Detaljplan för Täljö 2:8 som möjliggör förskoleändamål i Täljö har varit på granskning under våren och har därefter antagits men överklagats under hösten.

I enlighet med målet att genom planläggning säkerställa behov av ytor för verksamheter pågår även planläggning på flera platser för att möjliggöra för olika typer av verksamheter och service med olika inriktning och karaktär: Detaljplan för Svinninge handel som möjliggör verksamheter har antagits och vunnit laga kraft. Detaljplan för Runö 7:15 som möjliggör för en utökning av verksamheter längs Rallarvägen har också antagits under våren, men överklagats. Ett samrådsförslag för att möjliggöra en utveckling av verksamheter främst handel, har tagits fram för fastigheten Runö 7:123, samrådsförslaget var ute på samråd under sommaren.

Ett samrådsförslag för att möjliggöra en utökning av värmeverket har tagits fram under våren och förslaget var på samråd under hösten. Lokaler för verksamheter ingår även i till exempel detaljplanen för Näsängen, detaljplanen för Hagby äng och kulle samt vid utformningen av samtliga programområden.

Volymmått	Mätperiod	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2020
Antal Planbesked	Statistik	2	3	2	5
Antal antagna planer	Statistik	4	3	3	10
Antal lagakraftvunna planer	Statistik	3	5	2	10
Måluppfyllelse					
Handläggningstid planbesked	Statistik	100%	100%	100%	100%
Antal nytillkomna bostäder inom laga kraftvunnen dpl	Statistik	0	75	0	1300
Antal antagna dpl för arbetsområden	Statistik	2	0	2	3
Antal lagakraftvunna dpl för arbetsområden	Statistik		1	2	2
Antal antagna dpl för förskole-/skoländamål	Statistik		1	1	4
Antal laga kraft vunnen dpl för förskole-/skoländamål	Statistik	2	2	0	4

Under året har fortsatt visualiseringsutveckling skett, och breddats genom regelbunden kontakt med flera förvaltningar och avdelningar. Detta har bland annat kommit till uttryck i form av rekonstruktioner av den gamla bosättningen i Träsättra samt en 3D modell över Slussholmen. Visualiseringsutveckling ingår även i arbetet med digitalisering av detaljplaner. Målet är att alla planer ska vara digitaliserade i form av vektoriserade ytor. Nya planer som görs är digitala och följer regeringens nya föreskrifter som träder kraft 31 december 2021.

11.5 Lokalförsörjningsavdelningen

Som ett led i att nå målet ”Länets bästa skola” pågår uppdrag avseende lokaler för utbildningsområdet så som översyn av skol- och förskolelokaler i Margretelundsområdet samt om- och tillbyggnad av Skärgårdsstadsskolan som färdigställdes under hösten. Det har även under året bedrivits ett prognosarbete för att säkerställa kommunens totala behov av skol- och förskoleplatser.

Byggnationen av Österåkers multihall har påbörjats och planeras vara färdigställd till halvårsskiftet 2022. Arbetet pågår enligt plan och under höst och vinter har bottenplattan gjutits och stommar börjat resas. Byggnaden kommer att uppfylla miljömål silver. En utökning av vård- och omsorgslokaler genomförs, dels med ett särskilt boende med lägenheter på Ljusterö, dels med ett nytt LSS boende centralt i Åkersberga. Samtliga nybyggnationer uppfyller kommunens miljömål samt mål om ett långsiktigt hållbart samhälle samt trygg miljö.

Behovet av bostäder och verksamhetslokaler ses kontinuerligt över. Under året har ett antal uppsägningar genomförts så som bostadslägenheter, bostadspaviljonger på Sågvägen och Solskiftet, Halo på Norrgårdsvägen samt Åsättra förskola.

11.6 Mark och stora projekt

För att möta de mål som finns för markaffärer och projekt bland annat kopplat till Sverigeförhandlingen bildades Mark och Stora Projekt (MOSP) under 2019. Sedan mars 2020 består MOSP av två medarbetare med fokus på att agera beställare samt samordnare av större projekt. För att säkra åtagandet inom Sverigeförhandling samt de målsättningar

kommunen har att möjliggöra fler arbetstillfällen och bostäder inom kommunen kommer ett flertal strategiska markförvärv ske under de kommande åren. Mark och stora projekt ansvarar även för omsättningsfastigheter samt att tillsätta personalresurser till tre kommunala bolag.

Under 2020 har fokus legat bland annat på att arbeta fram en genomförandestrategi för Åkersberga centrumplan. Arbetsgruppen innehåller kompetenser från flera delar av samhällsbyggnadsförvaltningen samt från Roslagsvatten.

I juni genomfördes en markaffär med Österåkers Golf AB som förväntas möjliggöra ett projekt som kommer innehålla främst bostäder men även service, handel och kommunal service. Detaljplan väntas vara färdig 2024 varvid byggandet tar vid. Fler strategiska markaffärer har diskuterats under året och förväntas kunna realiseras under 2021.

12 Internkontroll

Den internkontrollplan som togs av Kommunstyrelsen omfattar endast de centralt satta kontrollmålen. För 2020 var fortsatt fokus på målarbetet och utvecklingen av målstyrningsprocessen, i likhet med åren före.

Det första kontrollmålet avser andel resultatmål som kan kopplas till inriktningsmål. Samtliga av nämndens resultatmål kan kopplas till inriktningsmål, vilket innebär att detta uppfyllts. Det andra målet avser andel indikatorer som har en direkt koppling till resultatmålen. Här är utfallet absoluta merparten, men det finns ett par resultatindikatorer som har utvecklats inför 2021.

Det tredje respektive fjärde kontrollmålet avser analys och uppföljning av målen. Här kan konstateras att detta under de senaste åren blivit bättre, men att det fortfarande finns utrymme för fortsatt utveckling, framförallt i delårs- och årsberättelse.

Det sista kontrollmålet gäller kundvalsnämnderna och är därmed inte applicerbart på Kommunstyrelsen.

13 Personaluppföljning

KS inklusive Produktionen	2018	2019	2020	Österåkers kommun, 2020
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	1 370,6	1 317,3	1 334,7	1 538
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning	222,8	232,9	238,4	250
Antal anställda	1 747	1 675	1 673	1 834
Sjukfrånvaro	6,6 %	6,6 %	8,7 %	8,3 %
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro	46 %	46 %	37 %	38 %
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	54 %	54 %	63 %	62 %

13.1 KS-SBF

Inom KS-SBF delar har antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökat från 36,5 till 42,7 bland annat till följd av att controllers flyttats över från Kommunstyrelsens förvaltning till

samhällsbyggnadsförvaltningen samt en nyinrättad tjänst som projektkonom och tillsättningar av vakanser.

Sjukfrånvaron uppgår till 4,6 procent, vilket är i nivå med 2019 (4,7 procent). Även om vi haft en pandemi under stor del av året har detta inte påverkat sjukskrivningstalen negativt. Detta är en effekt av att distansarbete har varit möjligt. Fördelningen mellan långtidssjukfrånvaron och korttidssjukfrånvaron är 57 respektive 43 procent. I jämförelse med sjukfrånvaron för kommunen som helhet ligger KS-SBF lägre med 4,6 procent jämfört med 8,3 procent.

	2018	2019	2020	Österåkers kommun, 2020
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	34,5	36,5	42,7	1 538
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning	4,0	1,5	1,5	250
Antal anställda	39	39	45	1 834
Sjukfrånvaro	3,6 %	4,7 %	4,6 %	8,3 %
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro	26 %	48 %	57 %	38 %
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	74 %	52 %	43 %	62 %

13.2 KSF

Inom Kommunstyrelsens förvaltning har antalet årsarbetare sedan årsbokslutet 2019 ökat med nästan sju årsarbetare. Denna utökning kan kopplats till funktioner som tillsatts för att öka kvaliteten och möjligheten att utöka arbetet med utveckling och effektivitet. Exempel på nya funktioner kopplat till detta är framtidsaccelerator, systemtekniker med fokus på robotisering och controller. Utöver detta har internservice tillkommit, vilket har lett till en utökning av personal inom servicecenter.

Sjukfrånvaron har totalt minskat med 0,9 procentenheter och framför allt inom korttidsfrånvaro där den minskat med 15 procentenheter. Detta är en effekt av pandemins påverkan och möjlighet till distansarbete.

	2018	2019	2020	Österåkers kommun, 2020
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	72,6	68,6	75,3	1 538
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning	11,3	5,9	6,4	250
Antal anställda	85	77	84	1 834
Sjukfrånvaro	2,3 %	3,4 %	2,5 %	8,3 %
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro	35 %	32 %	47 %	38 %
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	65 %	68 %	53 %	62 %

14 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy

FN:s barnkonvention har antagits som svensk lag under året. Inom kommunstyrelsens förvaltning medverkar kommunkansliet i arbetet med att bevaka att beslutsunderlag för Kommunfullmäktige och nämnder i möjligaste mån beaktar barnperspektivet. Detta sker vanligen genom det som benämns barnkonsekvensanalys samt kontroll av att beslut med mera följer den av fullmäktige antagna Barn- och Ungdomspolicyn.

Flera av Näringslivsavdelningens ansvarsområden har en direkt koppling till barn och unga. Det gäller exempelvis tillgänglighetsfrågorna, trygghetsarbetet och mottagning av nyanlända. Under 2020 påbörjades ett mer fokuserat arbete på barn och unga, barnperspektivet och barnets perspektiv. Avdelningen har under året identifierat behovet av att öka samtalen och dialogen med kommunens barn och unga.

KS-SBF arbete berör barnperspektivet på många sätt, men framförallt i samband med fysisk planering och anläggningar. Några av de viktigaste frågorna där förvaltningen särskilt beaktat barnperspektivet är följande:

- Särskilda insatser har gjorts för att inkludera barn och ungdom i dialoger kring planer och program, främst större projekt samt projekt som berör viktiga fritidsaktiviteter eller allmänna platser
- I vissa fall har riktade dialoger genomförts inför planering av anläggningar som park och lekplatser
- Barnperspektivet präglar den övergripande planeringen av nya stadsdelar, där vi strävar efter att göra staden tillgängliga för alla grupper
- Vid planering av nya stadsdelar tas hänsyn till barns rörlighet, så att barn kan röra sig på kvarteret, mellan kvarter och till viktiga målpunkter, tex gångfartsgator, bilfria gång- och cykelvägar, säkra skolvägar och trygga vägar till fritidsaktiviteter
- Barns rörlighet beaktas också genom att ge kommunens stadsdelar god tillgång till närnatur och park inom nära gångavstånd
- Nya stadsdelar ska gå bra att bo i och röra sig i utan bil, även för ungdomar som rör sig ute på sena kvällar. Nya stadsdelar ska ha god tillgänglighet till kollektivtrafik, trygga hållplatser eller stationer och trygga rörelsestråk mellan hållplats och hemmet
- Vid planering för nya platser för fritids- eller kulturaktiviteter ska dessa lätt kunna nås med promenad, cykel eller kollektivtrafik
- Det sker en regelbunden utveckling av nya allmänna platser med aktivitetsmöjligheter för barn och unga, liksom nya lekplatser. Planeringen för multihallen och andra aktivitetscenter pågår.
- Planering för att möjliggöra nybyggnad av attraktivt utformade skolor, förskolor i bra lägen inklusive kreativa utemiljöer.

15 Redogörelse för övrigt miljöarbete

Den tekniska utvecklingen som skett under året med en ökad digitalisering har för Kommunstyrelsens förvaltnings del inneburit minskade volymerna för pappershandlingar bland annat som underlag för beslut i fullmäktige och nämnder, något som inverkar positivt på kommunens miljöpåverkan.

Förvaltningen fokuserar på flera dimensioner av den främst sociala och ekonomiska

hållbarheten. Tillskapandet av den nya enheten för arbetsmarknad och integration har en direkt koppling till ekonomisk hållbarhet. Syftet med den nya enheten är att minska arbetslösheten, se till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd inte ökar och att underlätta det lokala näringslivets kompetensförsörjning. En viktig del i det sociala hållbara arbetet har varit en kraftsamling kring feriejobben. De traditionella arbetsplatserna inom produktionsförvaltningen var under 2020 begränsade på grund av pandemin. Istället har vi skapat mer pandemisäkra feriejobb med exempelvis film- och musikproduktion.

Under 2020 intensifierades arbetet med att skapa förutsättningar för ett vätgasprojekt i skärgården med en vätgasdriven passagerarbåt i kommersiell linjetrafik. Vätgas skulle potentiellt vara ett mycket intressant drivmedel för den kommersiella skärgårdstrafiken i och med att koldioxidutsläppen kraftigt kan reduceras och fartygens hastighet kan öka. Kommunstyrelsen fattade under året beslut om en avsiktsförklaring.

Planering för klimatsmarta, attraktiva och hållbara stadsdelar

Förvaltningen har genom sitt uppdrag arbetat med att genomföra översiktsplanens mål om hållbar utveckling. Genom planering på strategisk nivå, liksom i program och detaljplaner, arbetas för strukturer som gynnar bland annat hållbara transporter, trygghet och entreprenörskap. Arbetet har tagit stöd i ett hållbarhetsprogram för ÖP som bearbetats under delåret. En lokaliseringsanalys har utförts som beskriver hur ÖP kan bidra till en samlad utveckling av tätorten mot klimatsmarta, attraktiva och hållbara stadsdelar. För att kunna genomföra Sverigeförhandlingen på ett hållbart sätt (och inom snäv tidsram) har flera strategiska utredningar initierats vad gäller bland annat biologisk mångfald, kulturmiljö och friluftslivsvärden. Genom planeringsverktyget ”Fysisk strukturbild” ges stöd för utvecklingen av klimatsmarta, attraktiva och hållbara stadsdelar.

Miljö- och hållbarhetsarbete inom program- och planarbete

I arbetet med alla planer och program ingår ett miljö- och hållbarhetsarbete som säkerställer att miljölagstiftning följs och att projektet siktar mot att nå miljö- och hållbarhetsmål. I alla program och detaljplaner beskrivs hållbarhetskonsekvenserna såsom sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter. Hållbarhetsprogram tas fram som en del av planhandlingarna och exploateringsavtalen. Processen för detta har utvecklats under året och väntas vävas in i projektmodellen kommande delår. Under arbetet med de två största planerna, Hagby äng och Näsängen, har metodik utvecklats, bland annat för hållbarhetsprogram, hållbarhetsbedömningar, miljöbedömning och MKB, dagvattenhantering, med mera. Arbetet med att säkra ny bebyggelse från klimatrelaterade risker har också fördjupats, främst i projekt som berör centrala Åkersberga, Åkers kanal och Tunafjärden.

Strategisk planering och styrdokument

För att mer effektivt nå uppställda miljö- och hållbarhetsmål, har förvaltningen påbörjat arbetet med flera styrdokument, bland annat kollektivtrafikplan, en strategi för jordbruksmarken, en klimat- och energistrategi, en uppdatering av kommunens miljömål och ett hållbarhetsramverk. Ett förslag till lokalt åtgärdsprogram för vatten har utarbetats. En strategisk planering av lokalförsörjningen har inletts och väntas bidra till mål inom Agenda 2030.

Kommunens lokalförsörjning

Vid genomförande av nya byggnationer, underhåll, till- och ombyggnationer krävs ställs lokalen att uppfylla minst kommunens ställda miljömål. Utformningen ska främja nyttjarens

hälsa samt materialval och arkitektur ska bidra till ett hållbart byggande. Byggmaterial ska vara miljöklassade och godkända så att kommunen kan verka för giftfria och god miljö i sina lokaler.

Kommunikation med allmänheten och näringslivet

Förvaltningen driver regelbundet en energirådgivning till allmänhet och företag i kommunen med sikte på energibesparingar, energieffektiviseringar och omställning till hållbara energislag. En dialog med lantbrukare har genomförts i samband med jordbruksmarksstrategin.

Miljöpåverkan av den egna verksamheten

För att minska miljöbelastningen av den egna verksamheten har förvaltningen främst arbetat med följande:

- Hållbart resande: förvaltningen genomför den dominerande delen av sina tjänsteresor med hållbara transportslag
- Minimerande av resor: förvaltningen genomför rutinmässigt möten utan resor. I spåren av pandemin har sådana möten blivit huvudregel
- Upphandling: I upphandling av konferensfaciliteter och personalvårdande fika och frukt har miljökrav ställts

16 Framåtblick

Kommunstyrelsens förvaltning

Fokus framåt är att implementera de styrdokument som beslutats under året såsom, den nya HR-modellen, Ledarkompass och Medarbetarprofil, kommunikationspolicy och servicepolicy. Detta sker genom informations- och utbildningsinsatser.

Processer kommer att ses över, effektiviseras och förenklas under året, bland annat kopplat till introduktion av nya medarbetare, ärendehantering och uppdatering av lönesystemet. Syftet är att underlätta för verksamheterna och att skapa större värde för brukare och invånare. Dessutom kommer nya arbetssätt att införas genom att bättre nyttja de digitala miljöerna i utbildnings- och informationssyfte. Servicecenter planerar exempelvis att starta en kundchatt och ett kundforum för att öka tillgängligheten.

Utöver detta kommer arbetet med verksamhetsnära HR för att minska sjukskrivningen och öka HME, liksom arbetet med att utveckla varumärket och flera kommunikationskanaler, exempelvis hemsida/intranät.

Förvaltningen fortsätter att bevaka de långsiktiga effekter distansarbete och den ökade andelen mer eller mindre permanentboende kommer att påverka befolkningsstrukturen i framförallt kust och skärgård. Året har visat att det för allt fler går att bo i de mindre centrala delarna av Österåker, arbeta på distans och få en fantastisk livsmiljö, men det kan även innebära nya krav på kommunal service.

Frågan om kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken fortsätter att vara en högaktuell fråga och något som kommunen fortsatt kommer att bevaka. Bland annat visar den statliga utredning som presenterades 2020 om kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken att det finns ett stort rättsligt utrymme för kommuner att mot ersättning utföra insatser inom arbetsmarknadspolitiken.

Kommunen behöver utveckla planeringen för upprätthållande av samhällsviktig verksamhet under höjd beredskap och krig, något som även kräver ett mer utvecklat och systematiskt arbete med säkerhetsskydd och informationssäkerhet i kommunen under lång tid. Arbetet kräver att kommunledningen och respektive förvaltning utbildas och övas inom ramen för sitt uppdrag under kris så väl som civilt försvar, som en allt mer naturlig del av sitt ordinarie arbete. Kommunens ansvar, roll och uppdrag inom krisberedskap, samhällsskydd, säkerhetsskydd och civilt försvar under de närmaste åren anges i SKR – MSB:s överenskommelser för krisberedskap och civilt försvar.

KS-SBF

Under 2021 intensifieras arbetet med en genomförandeplanering i syfte att se över prioriterade uppdrag de närmaste åren för att uppnå mål och åtaganden i översiktsplan och Sverigeförhandling. Arbetet med det tematiska tillägget till översiktsplanen, kust och skärgård (TÖP), fortsätter och kan preliminärt komma att lyftas för antagande i slutet av året. Därutöver pågår en rad andra strategiska planer och utredningar och det kommer att bli aktuellt att uppdatera samt aktualitetspröva ett flertal planer under mandatperioden.

Med hjälp av verktyget ”fysisk strukturbild” kommer förvaltningen att kunna samordna enskilda projekt inom Sverigeförhandlingsområdet och gå vidare med en handels- och verksamhetsutredning samt arbeta med urbana ekosystemtjänster. Detta ger sammantaget bättre möjligheter att genomföra Sverigeförhandlingen på utsatt tid. Arbetet med hållbarhetsramverk och uppdatering av miljömålen, liksom ett antagande av en klimat- och energistrategi, kommer att drivas med hög politisk delaktighet och väntas förtydliga kommunens arbete med Agenda 2030. Ett kommunalt åtgärdsprogram för vatten beräknas bli klart, och inledande åtgärder för bland annat Ullnasjön och Ullnaån ska planeras.

Nationella krav på digitalisering av detaljplaner är på gång och ett behov föreligger av att påbörja arbetet med digitalisering av detaljplaner för att förbättra kartunderlag och möjligheten till service. Behovet av digitalisering är ett omfattande arbete som initialt kommer att ta tid och som behöver göras i ett samarbete mellan flera verksamheter.

Ett fortsatt högt tryck vad gäller önskemål och behov av utveckling av nya stadsdelar, i enlighet med översiktsplan och Sverigeförhandlingen, ställer höga krav på ständig utveckling av organisationen.
















Fortsatt fokus kommer att läggas på att möjliggöra fler stora projekt som innehåller både bostäder, arbetstillfällen, omsorg och utbildningsplatser. Under 2021 förväntas ett par markaffärer som kommer möjliggöra projekt inom Sverigeförhandlingens influensområde. Under år 2021 förväntas exempelvis markförsäljning av kommunal planlagd mark avseende förskoleändamål och mark för kvartersändamål att genomföras, samt även inlösen av mark kommer att ske. Några av de pågående exploateringsprojekt så som Fredsborg förväntas att avslutas under år 2021.











Kommunens starka tillväxt och kommande bostadsbyggande ställer krav på kommunens lokalförsörjning. För att skapa en attraktiv kommun ställs stora krav på den offentliga servicen. I de nya stadsdelarna behöver helt nya verksamhetslokaler möjliggöras för och byggas inom alla verksamhetsområden. I förtätningsområdena behöver befintliga lokaler ses över och utvecklas. Parallellt med att det planeras nya lokaler behöver större underhållsåtgärder genomföras.

Inom visualiseringsutvecklingen kommer det att skapas en stor modell över Hagby äng och Kulle, vilken kommer visas för allmänheten. Nytt projekt innebärande visualisering och











tillgängliggörande av det lokala åtgärdsprogrammet för vatten. Möjligheten att skapa en digital kopia av Åkersberga i 3D, som hanterar mängder av data, till exempel planprojekt, belysning, vägar, trafik, statistik undersöks.

I 7 Målbilaga


Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Nöjdheten med service och bemötande ska öka	NKI Insikt om kommunens myndighetsutövning		74	71	70	101 %
		Ranking företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv		38	68	25	
Österåker ska ha en ekonomi i balans	SBF-KS ska redovisa en ekonomi i balans	Verksamheten bedrivs inom tilldelad ram		 Ja	 Ja	 Ja	 Ja
		En värdeåterföringsmodell för sverigeförhandlingen tas fram.		 Genomfört	 Genomfört	 Genomfört	 Genomfört
	Kommunstyrelsen har en budget i balans	Ingen negativ avvikelse mot budget				0 %	
	Kommunen ska uppnå de finansiella målen	Andelen uppfyllda mål			100 %	100 %	100 %
	Prognossäkerheten i kommunen ska öka	Procentuell avvikelse mot budget				0 %	
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	God planberedskap för skolverksamhet utifrån behov						

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse	
	Genom planläggning säkerställa behov av ytor för skol- och förskoleändamål	Antal lagakraftvunna dpl för förskole-/skoländamål		2	0	1	0 %	
	Medverka vid framtagande av övergripande plan för skolor	Antal antagna dpl för förskole-/skoländamål		1	1	1	100 %	
	Stödja och leda produktionsförvaltningens och utbildningsförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser	Sjukfrånvaro, PF Utbildning, samt UF				10 %	6 %	
		Personalomsättning PF Utbildning, samt UF				4 %	9 %	
		Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt		79	82	80	103 %	
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Stödja och leda produktionsförvaltningens och socialförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser	Sjukfrånvaro, PF vård och omsorg, SF				11 %	7 %	
		Personalomsättning PF vård och omsorg, SF				15 %	12 %	
		Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt		79	82	80	103 %	
Österåker ska ha en trygg miljö	Beredskapsarbetet i Österåkers kommun ska hålla en fortsatt hög kvalitet.	Sammanställt resultat av MSB				39		

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
	Tryggheten i kommunen ska öka	Medborgardialog. Genomförs av polis och kommun vartannat år.	—		—	6,5	
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Nämndshandlingar inom Kommunstyrelsen ska hanteras digitalt	Andelen nämndshandlingar (inkl. KF-handlingar) som skickas digitalt	—			95 %	
	Sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status	Arbetet med ett åtgärdsprogram för blåstruktur påbörjas	●	● Ja	● Ja	● Ja	● Ja
	Boende och verksamma i Österåkers kommun har en god tillgång till parker och natur och ett varierat utbud av grönområden av god kvalitet						
	I tätorten ska gång-, cykel och kollektivtrafik prioriteras i kommunens planering	En transportstrategi lyfts för antagande	●	● Ja	● Ja	● Ja	—
	Dagvattenhantering ska vara säker och innehållet av föroreningarna i dagvatten ska fortsätta att minska	En va-plan som bland annat innehåller dagvattenfrågor lyfts för antagande	●	● Ja	● Ja	● Ja	—

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
	Utbyggnaden i skärgården sker på ett varsamt sätt som tillgängliggör kusten och bevarar natur- och kulturvärden	Arbete med tematisk tillägg om kust och skärgård ska vara genomfört		 Delvis genomfört	 Delvis genomfört	 Delvis genomfört	 Delvis genomfört
	Fler invånare ska kunna arbeta i Österåker	Arbetsplatskvot		0,5		0,5	
	Nyanlända som anvisas till Österåker ska ges förutsättningar för att snabbt komma i egen försörjning	Andel som lämnat etableringsprogrammet och börjat arbeta eller studera		46%		60%	
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Arbetsmarknaden i Österåkers kommun ska växa i enlighet med STONO's vision.	Antal arbetstillfällen		11 460		11 704	
	Bebyggelseutvecklingen ska prioriteras i områden nära kollektivtrafik, VA-områden och service	Andel bostäder som möjliggörs i antagna dpl inom 1 km från kollektivtrafiken					
	Antalet bostäder i antagna detaljplaner uppfyller	Antal bostäder som möjliggörs i lagakraftvunna detaljplaner		75	0	0	100 %

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
	minst bostadsförsörjningsplanens mål	Antal möjliga nyttillkommande bostäder inom antagna detaljplaner	●	0	0	0	100 %
	Planering av nya områden ska främja ett hållbart byggande	Arbete med riktlinjer för hållbart byggande, bedöm progress uttrycks som andel arbete av totalt till antagande	●	5%	5%	5%	100 %
	God planberedskap för verksamhetsmark utifrån behov	Antal lagakraftvunna detaljplaner som möjliggör lokaler för verksamheter i form av handel, kontor, service	●	1	1	1	100 %
		Antal laga kraftvunnen dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av småindustri	●	1	1	0	100 %
		Antal antagna dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av handel, kontor, service	●	2	3	1	300 %

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
		Antal antagna dpl som möjliggör lokaler för verksamheter i form av småindustri		1	0	1	0 %

17.1 Bilaga Internkontroll

Id*	Kontrollmoment:	Metod:	Periodicitet***	Uppföljnings-ansvarig	Resultat***
CENT 1	Andel resultatmål som kan kopplas till alla inriktningsmål	Beräkning av andel	3 ggr/år		
CENT 2	Andel resultatindikatorer som har en direkt koppling till resultatmålen	Beräkning av andel	3 ggr/år		
CENT 3	Andel av redovisade resultat som åtföljs av en analys	Beräkning av andel	3 ggr/år		
CENT 4	Andel av analyser som åtföljs av förslag till åtgärder genom förnyelse och utveckling	Beräkning av andel	3 ggr/år		
CENT 5	Kundvals nämnderna har redovisat resultat från alla utförare	Dokumentkontroll	3 ggr/år		